

Fågelskådare och lantbrukare i samarbete

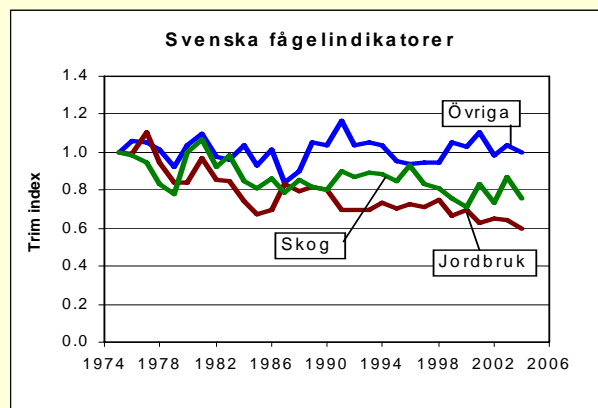
- Hushållningssällskapet och Sveriges Ornitologiska Förening

SVEA-konferensen 2008 Petter Haldén HS

Bakgrund – jordbrukets fåglar minskar i antal

- **Figur 1.** Beståndsutvecklingen för vanliga jordbruksfåglar (n=13 inkl. buskskvätta, gulsparr, gulärta, hämpling, ladusvala, ortolansparv, pilfink, stare, sånglärka, tofsvipa, törnskata, törnsångare, ängspiplärka), vanliga skogsfåglar (n=26, inkl. hackspettar, flugsnappare, sångare m.m.) respektive övriga vanliga fåglar (n=21 inkl. kråka, skata, koltrast, sädesärta m.m.) i Sverige 1975 - 2005 (Lindström & Svensson 2006).

Engelsk förebild

- **Idé från Engelsbesök Projekt "Farmer and Volunteer Alliance"**

Startade 1999

3350 gårdar medverkat i projektet

2000 fågelskådare har inventerat

Möjlighet till rådgivning

- **Kontakt togs med Sveriges Ornitologiska Förening (SOF)**

Pilotprojekt 2006 11 gårdar medverkade och metoden testades

Finansiering från SJV och Naturvårdsverket

2007 80-tal gårdar inventerade från söderslätt till Övertorneå

Rådgivning ingår

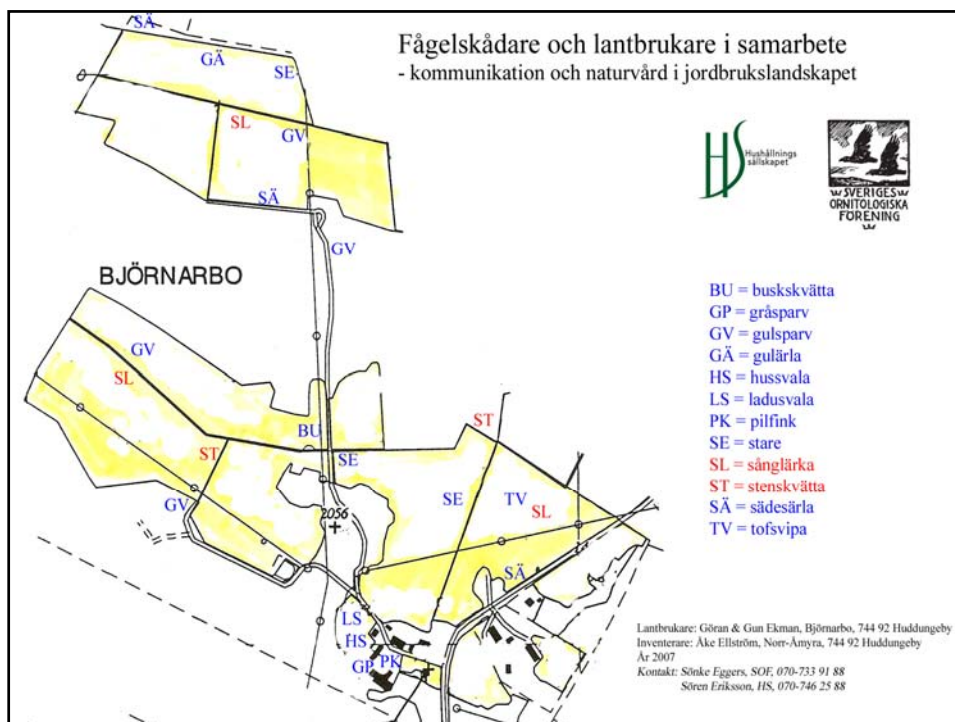

Inventerade fåglar på jordbruksmark 2007

Art	Förkortning	Best.förän.	Status
• Ångshök	ÅH	↓	sårbar
• Tornfalk	TK	→	livskraftig
• Rapphöna	RA	↓	missgynnad
• Vaktel	VA	ökande?	missgynnad
• Kornknarr	KK	↓	sårbar
• Fasan	FN	→	inplanterat
• Tofsvipa	TV	→	livskraftig
• Storspov	SP	↓	missgynnad
• Enkelbeckasin	EB	→	livskraftig
• Sånglärka	SL	↓	livskraftig
• Ladusvala	LS	→?	livskraftig
• Hussvala	HS	↓	livskraftig
• Ångsoplärka	ÅP	→	livskraftig
• Gulärla	GÅ	↓	livskraftig
• Näktergal	NÅ	→	livskraftig
• Stenskvätta	ST	↓	missgynnad
• Buskskvätta	BU	→	livskraftig
• Gräshoppsångare	GH	→	livskraftig
• Törnsångare	TÖ	↑	livskraftig
• Törnskata	TS	↓	missgynnad
• Stare	SE	↓	livskraftig
• Gråsparv	GP	↓	livskraftig
• Piffink	PK	↑?	livskraftig
• Hämpling	HÅ	↓	missgynnad
• Steglits	SG	?	livskraftig
• Ortolansparv	OV	↓	sårbar
• Gulsparv	GV	→	livskraftig
• Kornsparv	KV	↓	starkt hotad

Rött=artfaktablad finns

Syfte med projektet

- Få till en bättre dialog mellan lantbrukare och fågelskådare
- Ta fram lämpliga skötselmetoder som ger positiva effekter **och** accepteras av lantbrukarna. Baseras på forskning i ämnet och egna erfarenheter.
- Allt bygger på frivillighet och lantbrukarnas egna intresse
- Mer precis rådgivning då resultatet från inventeringarna finns som underlag
- Ta fram skriftliga råd för nyckelarter, ”Artfaktablad”
- Påverka SJV om möjliga ersättningsformer

Exempel på råd

- Lärkrutor, 20-25 m². 1-2/ha. OK enl. SJV
- Sprutfria kantzoner med eller utan stöd
- Gipar vid brunnar och stolpar är bra
- Spara oslagna remsor i vallen
- Hjälp svalorna genom att öppna fönster/sätta upp brädor
- Vilda områden i gårdsmiljön med fröbärande växter, vattenpussar
- Senarelägg vallskörden där du vet att storspov häckar
- Sätt upp en tornfalkholk på ladan på slätten

Framtiden

- Verksamhet till 2012 (ca 250 gårdar), utvärdering
- Nya ersättningar från SJV för fågelvänligt jordbruk likt England?
- Vi tar gärna emot förslag på intresserade lantbrukare till kommande års inventeringar

Petter Haldén HS Konsult 0703/38 55 58 petter.halden@hush.se

